

105 -ТА СРЕЩА НА КОНТАКТНИТЕ ТОЧКИ на ЕВРОПЕЙСКА СЪДЕБНА МРЕЖА ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА, проведена на 27–28 април 2026 г. в Пафос, Кипър.

Тема на срещата : РЕГЛАМЕНТИ (ЕО) № 805/2004 ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, № 1896/2006 ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА ПЛАЩАНЕ, № 861/2007 ОТНОСНО ИСКОВЕ С МАЛЪК МАТЕРИАЛЕН ИНТЕРЕС, № 655/2014 ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА ЗАПОР НА БАНКОВИ СМЕТКИ И (ЕС) 2023/2844 ОТНОСНО ЦИФРОВИЗАЦИЯТА

Пленарното заседание започна с приветствие на г-жа Карън Вандекеркхове, Генерална дирекция „Правосъдие и обществен ред“ на Европейската комисия, която откри сесията и представи г-н Георгиос Пантели, постоянен секретар на Министерството на правосъдието и общественения ред на Кипър. В своята встъпителна реч г-н Пантели подчерта приноса на Европейската съдебна мрежа (EJN) за укрепване на съдебното сътрудничество между държавите членки и за опростяване на трансграничните въпроси за гражданите. Той също така постави дискусиите в по-широкия контекст на усилията за реформи и цифровизация, свързани с функционирането на европейските процедури в Кипър.

Впоследствие г-жа Софи Шеньо , секретар на EJN на Европейската комисия, представи на участниците текущите дейности на EJN, включително календара за 2026 г. :

Годишна среща на контактните точки: 4–5 февруари, Брюксел

Срещу по Регламента за наследяване: 19–20 март, Брюксел

Среща по Процедури на ЕС и цифровизация: 27–28 април Пафос (Кипър)

Среща по Регламентите за събиране на доказателства и връчване на документи : 16–17 юни, Брюксел

Среща по Регламента за издръжката: 19–20 октомври, Брюксел

Среща по Брюксел II б: 10–11 декември, Дъблин (Ирландия)

Г-жа Софи Шеньо покани Контактните точки на мрежата да споделят всякакви въпроси, теми или проблеми, свързани с прилагането на Правилника за връчване на документи и събиране на доказателства , които биха искали да обсъдят по време на юнската среща, до 11.05.2026г. Контактните точки могат също така да споделят предложения за календара на срещите на мрежата за 2027 г. , при първа възможност.

Всички участници бяха поканени да се консултират и популяризират съществуващите публикации за процедурите на ЕС на Европейския портал за електронно правосъдие :

- Листовка на тема „Събирането на дългове е по-лесно в ЕС“:
- Практическо ръководство и ръководство за граждани относно процедурата за малки иски

- Практическо ръководство по Регламента за европейската заповед за плащане
- Практическо ръководство по Регламента за европейското изпълнително основание.

Г-жа Софи Шеньо представи накратко работата на шестте активни работни групи на мрежата (две хоризонтални и четири, специфични за инструментите) с последните актуализации:

- Работната група по интеграция на съдебните служители е публикувала информационна карта, очертаваща най-добрите практики за засилване на интеграцията на съдебните служители в националните мрежи на ЕСМ, и понастоящем обменя информация за добри национални практики.
- Работната група по видимост наскоро разработи набор от инструменти за комуникация, включващ видеоклипове, плакати, шаблони, визуални материали и статии, достъпни на всички езици на ЕС в Circabc, и кани заинтересованите участници да се присъединят към следващата онлайн среща на 12 май.
- Работната група по дигитализация на Брюксел IIб картографира работните процеси и подготвя предварително дефинирани проекти на съобщения преди началото на работата на комисията; наскоро бяха финализирани три проекта на съобщения и работата по тях продължава, като вече е планирано заседание за 7 май.
- Работната група по Регламента за наследството работи по опростяването на формуляра за европейско удостоверение за наследство (ECS), включително издаването му на два езика, и по нов информационен лист с информация за банкови сметки, който точките за контакт ще бъдат поканени да попълнят, за да може да бъде публикуван на Европейския портал за електронно правосъдие.
- Работната група по практическото ръководство за събиране на доказателства е близо до завършване; английската версия на ръководството вече е достъпна на портала за електронно правосъдие и преводите са в ход.
- Работната група по практическото ръководство за връчване на документи, създадено по време на октомврийската среща на ЕСМ, проведе първото си заседание през февруари и ще проведе второ присъствено заседание през юни; целта ѝ е да изготви първо практическо ръководство за този широко използван инструмент.

Г-н Яцек Гарстка, Генерална дирекция „Правосъдие“ на Европейската комисия, представи Доклад за оценката на Регламент (ЕО) № 805/2004 относно европейското изпълнително основание, наличен на eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2026:25:FIN. Той обясни, че работният документ на службите на Комисията, публикуван на 29 януари 2026 г., е първата оценка на инструмент в областта на гражданското правосъдие, извършена съгласно рамката за по-добро регулиране на Комисията, и че той не съдържа политически ангажименти, а оценява продължаващата актуалност на инструмента. Г-н Гарстка припомни, че

европейското изпълнително основание първоначално е било замислено като пилотен инструмент за премахване на екзекватурата при безспорни иски и отбеляза, че след като Регламентът „Брюксел Ia“ премахна екзекватурата в по-общ план, европейското изпълнително основание и Регламент „Брюксел Ia“ са продължили да действат паралелно.

Г-н Гарстка очерта методологията на оценката, която съчетава непълни количествени данни от държавите членки с обществено допитване и подкрепящо проучване, включително проучване на документи, анализ на съдебната практика, целенасочени интервюта със заинтересовани страни, икономически анализ и семинари с експерти. Той подчерта, че липсата на клауза за оценка в регламента е ограничила наличието на данни.

Що се отнася до основните констатации, г-н Гарстка докладва, че премахването на екзекватурата е намалило общите разходи за трансгранично изпълнение на безспорни иски със 70% и е съкратило средната продължителност от 45 дни на 17 дни. Той също така се позова на очаквани финансови икономии от 107 милиона евро за страните между 2006 г. и 2020 г. и на очаквана средна сума от 4368 издадени удостоверения годишно в целия Съюз, което съответства на 168 на държава членка годишно.

Г-н Гарстка заключи, че след влизането в сила на Регламент „Брюксел Ia“, ползите от европейската изпълнителна заповед са намалели, тъй като разходите и продължителността на двете производства са станали сравними. Той отбеляза обаче, че европейската изпълнителна заповед все още предлага две ограничени предимства, а именно по-малко основания за отказ на признаване и изпълнение и по-просто удостоверение. Г-н Гарстка добави, че в контекста на текущата оценка на Регламент „Брюксел Ia“ би било оправдано бъдещето на двата инструмента да се разгледа заедно. Накрая той насърчи участниците да се консултират с доклада на Комисията, като отбеляза, че е налично резюме на три езика, а пълният доклад - на английски език.

Г-н Гарстка представи преглед на най-новата съдебна практика на Съда на ЕС относно процедурите на ЕС

- Дело C-643/24, Manuel Costa Filhos, Lda. срещу Oü Wine Port of Paldiski, решение постановено на 27 ноември 2025 г
- C-389/23, Bulgarfrukt - Fruchthandels GmbH срещу Oranzherii Gimel II EOOD, Amtsgericht Wedding (Районен съд, Берлин-Вединг, Германия), Решение, постановено на 5 декември 2024 г.
- Дело C-14/25, Thüringer Aufbaubank срещу LN, Oberster Gerichtshof Autriche, *висящо*
- Дело C-717/25, IF v GRADNJA MONTAŽNIH HIŠ doo, Višje sodišče v Mariboru, *висящо*

Що се отнася до европейската заповед за изпълнение (ЕЗИ), той първо се позова на дело C-643/24, в което Съдът на ЕС обясни, че контролът върху верността на удостоверението за ЕЗИ е изключително в правомощията на държавата членка по произход. Подходящо средство за защита е да се иска отмяна на удостоверението пред издаващия съд съгласно член 10, вместо да се оспорва изпълнението в държавата членка по изпълнение. Той се позова и на висящото дело C-14/25 относно времеви обхват на Регламента за ЕЗИ. Освен това той спомена висящото дело C-717/25 относно националните срокове за обжалване в трансгранична ситуация, включваща езикови бариери. Що се отнася до европейската заповед за плащане (ЕЗП), той представи дело C-389/23, в което Съдът обясни, че член 19 от Регламента предполага, че връчването е действително извършено. Когато не е имало връчване, не е налично европейско средство за защита и националното право трябва да предвижда такова. В този контекст той отбеляза, че Съдът е потвърдил съвместимостта на германското национално средство за защита с Регламента.

Г-жа Халди Койт, Генерална дирекция „Правосъдие“ на Европейската комисия, представи актуалното състояние на цифровизацията на съдебното сътрудничество в областта на процедурите на ЕС. Тя припомни пътната карта за системата за дигитален обмен JUstice (JUDEX) и обясни, че e-CODEX представлява технологичния гръбнак на децентрализираната ИТ система. Тя направи преглед на случилото се след влизане в сила на 1 май 2025 г. на разпоредбите за цифрово сътрудничество от Регламентите за връчване на документи (SoD) и събиране на доказателства (ToE), включително основните изключения от задължителната електронна комуникация, функционирането на базата данни на компетентните органи, състоянието на внедряването в държавите членки и извлечените поуки от първия етап на внедряване.

Г-жа Койт подчерта по-специално необходимостта от по-ранно включване на национални експерти и крайни потребители, по-ясно разпределение на ролите и отговорностите, по-силна централизирана координация, навременна комуникация относно промените в системата, подобрени механизми за идентифициране и поддръжка на потребителите, както и непрекъснато обучение. Тя представи и работата на управителните комитети на SoD и ToE и техните технически и практически подкомитети, и покани точките за контакт на ЕСМ, желаещи да участват в практическия обмен, да се свържат с членовете на управителния комитет.

След това г-жа Койт представи Регламента за цифровизацията и свързаната с него директива. Тя обясни, че пакетът обхваща 24 инструмента, които ще бъдат въведени в четири части. Първата част, включваща процедурата за малки иски и европейската заповед за плащане, е планирана да влезе в сила на 1 март 2028 г. Очаква се всяка следваща тема да бъде разгледана съответно приблизително една година по-късно: Европейската заповед за заповест за арест на банкови сметки във втората част (март 2029 г.), наследяването, имуществените режими между съпрузи и имуществените режими на регистрирани партньорства в третата част (март 2030 г.) и Европейската заповед за изпълнение в четвъртата част (март 2031 г.). Г-жа Койт разгледа и основните елементи на новата рамка, включително задължителната електронна комуникация между

органиците, при спазване на изключения, по-гъвкавите договорености за директни контакти между органиците извън официалния обмен на формуляри, Европейската точка за електронен достъп (ЕЕАР), видеоконферентната връзка, електронното плащане на такси и текущата техническа работа по актовете за прилагане и свързаните с тях резултати. Тя добави, че техническите дискусии все още продължават и че евентуални забавяния за част 1 все още не могат да бъдат изключени. Тя завърши, като покани делегациите да обмислят как дигитализацията следва да бъде разгледана на бъдещите заседания на ЕСМ, по-специално във връзка със заседанието през юни.

В последвалия обмен Германия подчерта значението на ранната подготовка, ясните роли, централизирането на техническите въпроси, предварително дефинираните съобщения, ориентирани към практиката, изясняването на размерите и форматите на файловете, договореностите за комуникация извън системата, където е необходимо, ясното идентифициране на адресатите и практическото проектиране на бъдещата точка за достъп.

Финландия съобщи, че въпреки продължаващите технически проблеми, се счита за организационно готова за внедряване на децентрализираните ИТ системи за SoD и ToE, след като тези проблеми бъдат решени.

Австрия описа трудностите при свързването на съществуващата си национална ИТ система със системата на ЕС и обяви, че след успешно тестово изпълнение европейската ИТ система ще заработи за австрийските съдилища на 27 април 2026 г.

Нидерландия също така обърна внимание на дело C-767/23 относно задължението на съдилищата от последна инстанция да обяснят защо не е направено сезиране на Съда на ЕС и предложи създаването на специална работна група на ЕСМ по Регламента за цифровизация.

Гърция съобщи, че тя ще заработи до 1 май 2026 г., очерта извършената подготвителна работа, по-специално обучението на съдии и практикуващи юристи и намерението за централизиране на срещаните на практика проблеми, и посочи значението на текущата реформа на съдебната карта и сътрудничеството със съдиите и Министерството на правосъдието.

Белгия подчерта необходимостта от включване на широк кръг партньори и от осигуряване на силна координация на национално и европейско ниво. Тя също така се позова предварително на точка 5 от дискуссионния документ и на напредъка по цифровизацията на процеса за ToE и подчерта важността на запазването на цифровизацията в дневния ред на бъдещите заседания на ЕСМ.

Комисията покани контактните точки на ЕСМ, желаещи да участват в практическия подкомитет, да се свържат с членовете на своя Управителен комитет. Тя също така покани делегациите да предоставят информация относно организацията на бъдещата работа на ЕСМ по цифровизацията, която би могла да включва специална работна група.

Заседанието продължи с Кръгла маса относно националното прилагане на процедурите на ЕС и обмен на мнения.

Г-жа Вандекеркхове представи кръглата маса като обмен на информация относно различните национални подходи, предприети за прилагане на четирите процедури на ЕС, с цел идентифициране на методи, които биха могли да подобрят тяхната видимост за практикуващите юристи. Съдия Ифигения Стилианиду от Апелативен съд на Кипър, съдия Агата Сроковска от Полша и г-н Томас Бергин от Министерство на правосъдието на Ирландия представиха подходите, следвани в Кипър, Полша и Ирландия.

В презентацията си за Кипър, съдия Стилианиду обясни, че използването на процедурите на ЕС отдавна е ограничено в правна култура, силно фокусирана върху официални пледоарии и устни изслушвания. Тя подчерта, че доскоро е липсвало целенасочено обучение както за адвокати, така и за съдии и информира за включването на процедурите в учебната програма за стажант-юристи. Тя посочи, че липсата на единни и цифрови съдебни регистри е възпрепятствала изготвянето на централизирана статистика. Тя отбеляза също, че в случая с Европейската заповед за заповор на сметки Министерството на правосъдието е било определеният орган, докато съдебната власт е останала институционално отделена. Въз основа на публикувани решения и частична информация от регистъра тя посочи, че Европейската процедура за малки иски изглежда е най-използваният от четирите инструмента, докато другите процедури остават малко използвани на практика. Въпреки това тя смята, че кипърските съдилища подхождат сериозно към инструментите, когато те са били прилагани, както е показано от съдебната практика, която тя е прегледала.

Полската презентация се фокусира върху практическото взаимодействие между правото на ЕС и националното процесуално право. Съдия Сроковска обясни, че Полша не е определила специализирани съдилища за тези производства и че окръжните и регионалните съдилища ги разглеждат съгласно общите правила за компетентност. Тя добави, че за европейската заповед за изпълнение съдът, издал решението, остава компетентен за всякакви средства за защита, докато за европейската заповед за заповор на банкови сметки тази компетентност е на първоинстанционния съд. Тя допълнително обясни, че регламентите се прилагат пряко, като полският Граждански процесуален кодекс ги допълва, когато е необходимо, по-специално по отношение на процесуални въпроси, които не са регулирани на ниво ЕС. Тя също така се позова на приложимите съдебни такси, практическото значение на премахването на екзекватурата за европейската заповед за плащане и европейската процедура за малки иски и значително по-широкото използване на вътрешни процедури за плащане в сравнение с европейските инструменти. С поглед към бъдещето тя подчерта, че цифровизацията ще увеличи нуждите от обучение на съдиите, по-специално в система без специализирани съдилища.

В презентацията на Ирландия г-н Бергин описа законодателната техника, използвана в Ирландия за прилагане на законодателството на ЕС. Той направи разграничение между закони, подзаконовы инструменти и съдебни правила, очерта ролята на Службата на

парламентарния съветник и представи Закона за Европейските общности от 1972 г. като правно основание, което позволява правото на ЕС да има предимство и да се прилага ефективно чрез подзаконовни инструменти. Той обясни, че същият законодателен метод е бил използван и за четирите процедури на ЕС и отбеляза, по отношение на малките иски, че Европейската процедура за малки иски понастоящем не може да бъде подадена онлайн в Ирландия, докато националната ирландска процедура за малки иски може. В заключение той представи ирландския подход като ефикасен и гъвкав, като същевременно призна, че прилагането чрез подзаконовни инструменти води до намален парламентарен контрол и по-голям риск от грешки, отколкото първичното законодателство.

В последвалия обмен на реплики Кипър подчерта, че видимостта и обучението остават решаващи за практическото използване на процедурите и свързана липсата на надеждни регистрови данни в Кипър с ограничената осведоменост за тези инструменти сред практикуващите юристи. Белгия и Франция също подчертаха значението на националните мерки за прилагане за видимостта и оперативността на инструментите. Белгия заяви, че европейското изпълнително основание показва ограниченията на подхода на чисто пряко приложение и призова Комисията, при подготовката на бъдещи регламенти, да гарантира, че те могат да бъдат самостоятелни. Франция попита дали могат да бъдат споделени връзки към съответните национални текстове, споменати от ораторите. В отговор г-жа Вандекеркхове посочи, че това би било възможно. След това г-жа Сроковска уточни, в отговор на въпрос от делегацията на Кипър, разграничението между редовната процедура за издаване на заповед за плащане, която може да бъде отнесена до всеки компетентен съд, и електронната процедура за издаване на заповед за плащане, която се обработва електронно от един специализиран съд.

Последва представяне на дейностите на Мрежата на европейските потребителски центрове .

Г-жа Каролина Войтал, съдиректор на Мрежата Германия, и г-жа Анастасия Стилианиду, директор на Мрежата Кипър, представиха Мрежата, нейната последна работа по Европейската процедура за малки иски, проекта „Правосъдие без граници“ и текущото състояние на сътрудничеството между ЕСМ и Мрежата на европейските потребителски центрове .

Презентаторите обясниха, че Мрежата от европейски потребителски центрове (ЕСС-Net), създадена от Комисията и държавите членки през 2005 г., обединява по един център във всяка държава членка, както и центрове в Исландия и Норвегия, и продължава да сътрудничи с Обединеното кралство след Брекзит. Те описаха Мрежата като предоставяща на потребителите безплатна информация, правни съвети, извънсъдебна помощ и насочване към алтернативно разрешаване на спорове, като същевременно докладва на политиците за повтарящи се практически проблеми, наблюдавани при разглеждането на делата. Те допълнително подчертаха, че Мрежата се финансира поравно от Комисията и държавите членки и функционира като „обслужване на едно гише“, като потребителят се свързва с центъра в собствената си

държава, който след това се свързва с центъра в държавата на търговеца, когато е уместно. За да илюстрират мащаба на дейността ѝ, те се позоваха на данните за 2025 г., показващи над 150 правни експерти, около 165 000 обработени дела и около 70% от жалбите, решени в полза на потребителите.

Що се отнася до Европейската процедура за малки иски, презентаторите се позоваха на позицията на ECC-Net, публикувана през юли 2025 г., и обобщиха петте основни бариери, установени при разглеждането на делата: ограничена осведоменост и използване на Европейската процедура за малки иски, процедурни и езикови трудности, съдебни такси и разходи за събиране на вземания, проблеми с прилагането на закона и недостатъчен дигитален достъп. Те подчертаха, че потребителите често се нуждаят от специализирана помощ, за да се ориентират в процедурата, и отбелязаха, че непознаването на Европейската процедура за малки иски не се ограничава само до страните по делото, а може да се открие и сред съдилищата. Естония беше представена като положителен пример, по-специално поради своята напреднала цифрова инфраструктура, концентрация на компетентност и използване на английски език като вторичен процесуален език.

След това презентаторите описаха проекта „Правосъдие без граници“, изпълняван на френско-германската граница, като пилотен модел за по-широк трансграничен достъп до правосъдие. Те обясниха, че проектът, финансиран чрез Interreg с френски и германски партньори, предлага първоначална многоезична правна ориентация в области, надхвърлящи потребителското право, включително семейно право, трудово право и наследствено право. Услугата е предназначена да осигури първоначална оценка и насочване, а не да замести правното представителство, като консултациите обикновено са ограничени до 30 минути. Презентаторите съобщиха, че проектът вече е обработил над 2000 заявки и е организирал 800 безплатни консултации, и го представи като възможна основа за бъдеща мрежа от европейски центрове за правосъдие, като същевременно признаха, че подобно разширяване не се предвижда в краткосрочен план.

Относно сътрудничеството с ЕСМ, презентаторите заявиха, че контактите между ECC-Net и националните точки за контакт на ЕСМ все още са ограничени и точни, но изразиха ясно желание за тяхното засилване. Те също така се позоваха на неотдавнашната работа за повишаване на осведомеността, извършена от ECC Кипър относно Европейската процедура за малки иски. Г-жа Вандекеркхове, припомняйки проучването от 2010 г., насърчи делегациите да възстановят или подновят контактите си с националните си колеги от ECC, за да предоставят по-допълваща подкрепа на гражданите.

В дискусиата Кипър приветства практическата перспектива, представена от ECC-Net, и насърчи ЕСМ да се ангажира по-тясно с трудностите, установени чрез разглеждането на случаите. Литва попита дали ECC-Net може да помага и на потребителите от ЕС при спорове с търговци, установени в трети държави, като например Турция. В отговор ECC Германия обясни, че подобни спорове попадат извън мандата на ECC-Net, който е

ограничен до вътрешния пазар, като същевременно отбеляза, че потребителите, където е възможно, все пак могат да бъдат насочени към съответните точки за контакт в трети държави.

Последва дискусия относно прилагането на регламентите за искове с малък материален интерес, европейска заповед за плащане, европейска заповед за изпълнение, европейска заповед за заповест за сметки и дигитализация

Дискусия по прилагане на Регламента за искове с малък материален интерес

Участниците обсъдиха въпроса постановен от Косимията за увеличение на прага от 5000 евро

Г-н Гарстка посочи, че са изминали десет години от приемането на Регламент (ЕС) 2015/2421, който установи настоящия праг от 5000 евро за искове, допустими за предявяване по Европейската процедура за малки искове. Този регламент увеличи първоначалния праг от 2000 евро, определен с Регламент (ЕО) № 861/2007. По време на преразглеждането през 2015 г. Комисията предложи увеличение на прага до 10 000 евро. Комисията получава предложения от граждани и фирми, че настоящият праг не отговаря на настоящата икономическа реалност. Например, иск за възстановяване на суми за отменена двуседмична почивка за четиричленно семейство или за среден ремонт на къща, извършен от немска компания в Люксембург, би могъл лесно да надвиши тази сума и следователно не би могъл да бъде възстановен чрез европейската процедура за малки искове.

В това отношение могат да се вземат предвид две съображения:

- инфлация, която между 2015 и 2025 г. средно за ЕС се е увеличила с около 32%;
- „зрялост“ на европейската процедура за малки искове, която вече не е новост и която изглежда не повдига хоризонтални въпроси, по-специално по отношение на справедливия процес и спазването на процесуалните права на страните.

Членовете на ЕСМ бяха поканени да споделят предварителни неофициални становища по този въпрос.

Австрия се противопостави на увеличението, като се има предвид, че дори исковите над 5000 евро вече не са „малки“ и че по-висок праг би рискувал да увеличи сложността и да подкопае опростяването на процедурата.

Франция не се противопостави на увеличението по принцип, но не видя ясна нужда на този етап, позовавайки се на ограниченото използване на практика и липсата на обратна връзка от практикуващите юристи.

Литва също счита че липсва необходимост, която да предполага, че настоящият праг е твърде нисък.

Полша съчета причините за увеличението за разбираеми, но също така посочи риска от по-голяма сложност на делата.

Люксембург, макар че използва праг от 15 000 евро на национално ниво поради условията на вътрешен живот, съчета това ниво за твърде високо на ниво ЕС.

Кипър, Гърция и Италия подкрепиха увеличение, позовавайки се по-специално на национални реформи или национални прагове. Кипър съобщи за положителен опит с национална процедура за малки иски до 10 000 евро. Гърция се позова на националния си праг от 8 000 евро. Италия отбеляза, че националният ѝ праг наскоро е бил повишен от 5 000 евро на 10 000 евро и също така съчета инфлацията за достатъчно основание.

Испания подкрепи увеличение до 15 000 евро, в съответствие с националното си законодателство.

Нидерландия също подкрепи по-широк подход, като обясни, че дела до 25 000 евро могат да бъдат разглеждани от нидерландския *kantonrechter* без задължително правно представителство.

Наблюдателят от Обединеното кралство подкрепи увеличение и описа по-гъвкав модел, при който съдията може да вземе предвид не само цената на иска, но и естеството и сложността на делото.

Германия съобщи, че националният праг за граждански дела на първа инстанция е повишен от 5000 евро на 10 000 евро. Въпреки това тя подчерта, че сумата на спора трябва да остане само индикатор за сложност и че съдиите трябва да преценят дали дадено дело е достатъчно просто за разглеждане по този ред.

В обобщението си г-жа Вандекеркхове отбеляза, че някои изказвания сочат към опростена процедура, а не стриктно придържане към иски с малък материален интерес.

Обсъден бе и въпроса за Задължителна медиация преди започване на Европейската процедура за малки иски

Г-н Гарстка посочи, че през последните години няколко държави членки са въвели изискване за опит за медиация или помирение преди завеждане на дело в съда, както и че това изискване се прилага и при трансгранични дела, по-специално в европейската процедура за малки иски.

Г-н Гарстка отбеляза, че задължителната медиация или помирение, изисквани в някои държави членки, по принцип не изглеждат в противоречие с Европейската процедура за малки иски с оглед на член 19. Въпреки това той посочи редица практически въпроси, включително разходи, език, забавяния, признаване на предишни опити за медиация и по-специално ситуации, в които адвокат трябва да придружава бъдещия

ищец по време на етапа на медиация, въпреки че представителството от адвокат не е задължително съгласно Европейската процедура за малки искиове.

Членовете на ЕСМ бяха поканени да обсъдят тези въпроси и да помислят как биха могли да бъдат решени потенциалните проблеми. Членовете на ЕСМ се приканват допълнително да обсъдят дали и как потенциалните страни следва да бъдат информирани за съществуването на такава задължителна медиация и нейните условия, като се има предвид, че Европейският портал за електронно правосъдие е основен източник на знания за европейската процедура за малки искиове.

Италия изрази загриженост, че задължителната медиация или подпомогнатите преговори като условие за използване на Европейска комисия за минимални грантове биха подкопали целта за предоставяне на бърза, проста и икономически достъпна съдебна защита. Тя подчерта риска от непропорционални разходи, езикови затруднения, трудности, свързани с признаването на предишни опити в друга държава членка, и забавяния, и твърди, че особено при потребителски спорове, като например искиове на пътници във въздушния транспорт, допълнителната задължителна фаза често само би дублирала преките контакти, които вече са се състояли преди съдебното производство.

Кипър също не беше убеден относно задължителната медиация, позовавайки се на националните дискусии и риска медиацията да се превърне в чисто формална стъпка преди съдебното производство, а не в истински опит за уреждане на спора.

Г-н Гарстка поясни, че Комисията не обмисля изменение на Регламента за искиове с малък материален интерес, за да наложи задължителна медиация на ниво ЕС. По-скоро тя поиска мнения относно начина, по който съществуващите национални изисквания функционират в трансгранични дела по Европейската процедура за малки искиове и дали те създават пречки за страните по делото.

Полша съобщи, че медиацията е дала незадоволителни резултати на национално ниво, но предложи формулярът за Регламента за искиове с малък материален интерес да включва задължителни полета, указващи дали е проведена медиация, потенциално като част от бъдещата дигитализация. Тя също така посочи езиковите и финансовите бариери при трансгранични случаи и евентуалната необходимост от специални структури за подкрепа.

Австрия заяви, че задължителна медиация съществува в Австрия по други въпроси, но не и в случаите на Регламента за искиове с малък материален интерес, и остана скептична относно нейната полезност за Европейската процедура за малки искиове, като се има предвид, че медиацията е по-подходяща за спорове, включващи продължаващи лични отношения, отколкото за типични малки искиове.

Германия добави накратко, че въпросните национални правила се отнасят до различни процедури, а не до Регламента за искиове с малък материален интерес.

Франция обясни, че в нейната система опитът за приятелско уреждане не е задължителен пред всички юрисдикции и че съществуват три процедури: медиация, помирение и процедура на участие. Тя отбеляза, че за медиация или помирение не се изисква адвокат, докато процедурата на участие изисква правно представителство и че помирението е безплатно. Франция също така посочи възможни изключения, включително в случаи на спешност или когато опитът е невъзможен, и посочи, че ще провери как тези изключения се прилагат на практика и как страните по делото са информирани, включително чрез Европейския портал за електронно правосъдие.

След това ЕСМ разгледа въздействието на националните изисквания за опит за медиация или помирение преди завеждане на дело по Европейската процедура за малки иски в конкретни трансгранични ситуации. Г-н Гарстка се позова на жалба относно нидерландски гражданин, участвал в автомобилна катастрофа в Италия, чието заявление по Европейската процедура за малки иски е било отхвърлено от местен италиански съд поради липса на предварителна задължителна медиация и липса на правно представителство по време на тази медиация. ECC-Net предупреди да не се въвеждат допълнителни бариери за потребителите и подчерта, че Мрежата не е орган за медиация или алтернативно разрешаване на спорове, че нейната намеса не спира давностните срокове и че нарастващото разчитане на ECC-Net само би изместило тежестта от съдилищата.

Испания обясни, че по-широката ѝ рамка за медиация изключва малките иски и заповедите за плащане.

Обединеното кралство, като наблюдател, представи опита на Англия и Уелс, където уредената от съда задължителна едночасова телефонна медиация по малки иски е предотвратила около 60% от делата да стигнат до съда.

Португалия счита, че задължителната медиация не е в съответствие с писмения, нискобюджетен и ефикасен от гледна точка на времето дизайн на Европейската процедура за малки иски.

Финландия определи медиацията като доброволна, ръководена от съдии и възприемана положително във вътрешната практика, като същевременно посочи практическите трудности при трансгранични дела.

Гърция се съсредоточи върху трудността да се гарантира, че резултатът от медиацията ще стане обвързващ и изпълним, особено при трансгранични спорове.

България припомни, че задължителната медиация е съществувала преди на национално ниво, но е била отменена, и използва случая, за да изрази отново опасенията относно достъпа на потребителите до компетентния съд.

В обобщението си г-жа Вандекеркхове отбеляза, че медиацията сама по себе си не е непременно проблематична, но че всеки такъв механизъм трябва да остане много достъпен и с нисък праг. Тя също така прикани делегациите да преразгледат

националните си рамки и посочи, че Комисията ще продължи да наблюдава свързаните с това жалби.

Срещата продължи с обсъждане на Въпрос 1.3 – Пречки пред правосъдието в Европейската процедура за малки искиове от гледна точка на ECC-Net

Г-н Гарстка съобщи, че през 2025 г. ECC -Net публикува становище, в което посочва трудностите, с които се сблъскват потребителите при използването на Европейската процедура за малки искиове. Посочват се следните проблеми:

- недостатъчна осведоменост сред потребителите и съдебната система, която често води до „превръщане“ на Европейската процедура за малки искиове в национална процедура;
- процедурни сложности (правна терминология във формулярите, изчисляване на лихва) и езикови бариери;
- различни подходи на държавите членки по отношение на съдебните такси, достъпността на плащанията (напр. използване на местни методи на плащане, които не са познати на потребителите от други държави членки) и възстановяването на разходи.
- сложност на трансграничното правоприлагане: потребителите трябва да използват системи за правоприлагане, с които не са запознати, и не получават никаква помощ.
- ограничена дигитализация и липса на привлекателност.

Пълният текст на становището е достъпен на адрес <https://www.eccnet.eu/publication/small-claims-big-impact-five-barriers-justice-european-small-claims-process>

Членовете на ЕСМ бяха поканени да коментират въпросите, повдигнати от ECC-Net.

Г-н Гарстка призна необходимостта от балансиране на очакванията на потребителите за бърза и опростена процедура с процесуалните гаранции, присъщи на гражданските спорове.

Франция се съгласи, че Европейската процедура за малки искиове остава недостатъчно позната сред страните по делото и практикуващите юристи и се позова на националните усилия за обучение; тя също така подчерта продължаващата нужда от достатъчна информация и, където е необходимо, превод.

Италия като цяло подкрепи опасенията на ECC-Net и подчерта неправилното преобразуване на делата по Европейската процедура за малки искиове в национални процедури, което тя свързва с недостатъчно съдебно обучение и липсата на споделени европейски процесуални принципи.

Италия се застъпи за повече обучение, по-опростен език във формулярите и по-достъпно трансгранично плащане на съдебни такси.

Испания заяви, че процедурата остава слабо използвана на практика, главно защото потенциалните потребители не са достатъчно запознати с нея.

Г-жа Вандекеркхове от Комисията добави, че по-доброто познаване на Европейската процедура за малки иски е необходимо не само сред съдилищата, но и сред адвокатите, тъй като те задействат използването на процедурата.

Чехия посочи потенциала на цифровизацията, включително предварително дефинирани съобщения, практическа помощ и обяснителни видеоклипове, и призова за обмен на най-добри практики между държавите членки.

Г-жа Вандекеркхове отбеляза, че проучване на Комисията относно портала за електронно правосъдие е потвърдило, че настоящата структура на информацията не е достатъчно лесна за ползване, а г-жа Койт добави, че се очаква последващо обсъждане на резултатите от проучването в работната група на Съвета по правосъдие.

Португалия се съсредоточи върху значението на предвидимите и пропорционални съдебни такси, особено при иски с ниска стойност.

Австрия подчерта, че преобразуването в национални процедури не следва да се извършва, когато Регламентът е ясно приложим, като същевременно подкрепи по-лесни за ползване формуляри и по-добра практическа информация за гражданите.

Естония заяви, че съгласно националното ѝ законодателство подпомагането на потребителите при трансгранично правоприлагане е задължително.

Срещата продължи с обсъждане на прилагането на Регламента за европейската заповед за плащане (ЕЗП)

Поставен бе въпросът за правилно попълване на формуляр Е

Г-н Гарстка посочи, че член 21 от Регламента за европейската заповед за плащане изисква кредиторът, който иска трансгранично изпълнение, да представи „копие от европейската заповед за плащане, обявена за изпълняема (...)“. Съдебен изпълнител от една държава членка е получил за изпълнение правилния формуляр Е (формуляр за заповед за плащане), издаден от друга държава членка; формуляр Е обаче не е бил попълнен (например не е въведена точна сума на вземането), а е съдържал само препратка към формуляр А (формуляра за искане). Това е породило съмнения в замолените държави членки, особено след като действително присъдената сума може да се различава от поисканата сума.

Членовете на ЕСМ се канят да обсъдят дали е уместно да се направи препратка към формуляра за кандидатстване, вместо да се попълва формуляр Е, особено по отношение на сумите, които трябва да бъдат посочени във формуляр Е. Ако членовете са на мнение, че самото препращане към формуляр А не е достатъчно, какви мерки и от кого трябва да се предприемат, за да се адресира/коригира ситуацията?

ЕСМ иска да провери дали е достатъчно формуляр Е да препраща към формуляр А, вместо да посочва директно подлежащата на изпълнение сума, като се има предвид, че присъдената сума може да се различава от претендираната сума.

Австрия, Италия, Франция, Литва, Испания и Естония изразиха становището, че формуляр Е трябва да бъде попълнен изцяло и че самото позоваване на формуляр А не е достатъчно.

Италия подчерта, че присъдената сума може да се различава от претендираната сума, особено по отношение на лихвите или разноските, и следователно трябва да бъде ясно посочена във формуляр Е.

Франция добави, че ако формуляр Е не е попълнен правилно, заявителят трябва да се свърже със съда по произход, за да го коригира, тъй като органите по прилагане не могат да го коригират сами.

Литва се позова на практическо объркване между формулярите за ЕЗП и формулярите за връчване на документи, предавани чрез e-CODEX, и настоятелно призова държавите членки да избягват такова.

Естония заяви, че органите по прилагане трябва да могат да се позовават на самия изпълнителен титул и следователно е необходимо сумата да бъде ясно посочена във формуляр Е.

Германия обясни, че в националната ѝ практика формуляри А и Д са свързани, тъй като настоящата таблица във формуляр Д не е отразила добре някои видове иски за лихви, по-специално текущи, поетапни или частични лихви; според нея окончателното изчисление все още често се пада на съдебния изпълнител на етапа на принудително изпълнение.

Г-жа Вандекеркхове въпреки това отбеляза, че връзката между формуляри А и Д изисква по-внимателно разглеждане.

Чехия се позова по-общо на подобно висящо дело пред СЕС относно попълването на формуляри по друг инструмент и предположи, че той може да предостави полезни насоки.

В заключителните си бележки по този въпрос г-жа Вандекеркхове заяви, че мненията до голяма степен са се събрали относно необходимостта самият формуляр Д да посочва ясно подлежащата на изпълнение сума.

Обсъждания по прилагане на Регламента за европейското изпълнително основание (ЕИО)

По конкретно обсъжданията касаят бъдещето на ЕИО

Г-н Гарстка посочи, че Комисията е публикувала наскоро оценката на Регламента за равните възможности за заетост (презентация по време на първия ден от срещата -

пълният текст на оценката е достъпен на адрес <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52026SC0025>). Комисията извършва подготвителна работа за преразглеждането на Регламент „Брюксел Ia“. В този контекст отново ще възникне въпросът дали е полезно да се запази равният достъп до заетост като алтернативен метод за трансгранично прилагане или би било по-лесно да се използва само една система, т.е. системата „Брюксел Ia“.

Членовете на ЕСМ бяха поканени да споделят неофициално своите предварителни становища относно това дали ЕИО следва да бъде отменена или да продължи да се прилага паралелно с регламента „Брюксел Ia“.

ЕСМ проведе неформален обмен на мнения относно това дали Регламентът за европейското изпълнително основание следва да продължи да се прилага паралелно с Регламента „Брюксел Ia“ или опростяването би било насока за единна система.

Италия счита, че опростяването на регулаторната рамка е желателно по принцип, тъй като паралелните подходи създават сложност за практикуващите юристи и страните. Същевременно тя предупреди че отмяна следва да се прави само основана на добри емпирични доказателства и предложи, ако е необходимо, уредбата за безспорните искове да може потенциално да бъде интегриран в регламент „Брюксел Ia“.

Белгия също така подчерта липсата на надеждни данни за използването и наблегна на това, че ЕИО запазва различна логика, тъй като контролът се упражнява предимно в държавата членка по произход, а не в държавата членка по изпълнение. Белгия счита тази разлика за важна от политическа гледна точка.

Франция също счита въпроса за важен, но посочи, че при липсата на официални национални данни все още не е в състояние да заеме ясна позиция; тя отбеляза също така продължаващото объркване на практика между ЕИО и Регламент „Брюксел Ia“.

Г-жа Вандекеркхове прикани делегациите да използват оценката на Комисията по приложението на Регламента, и да проведат обсъждания на национално ниво, като ги насърчи да се върнат към въпроса на по-късен етап, предвид предстоящата работа по преразглеждането на Регламент „Брюксел Ia“.

Обсъжданията по прилагане на Регламента за европейската заповед за запор на банкови сметки (ЕЗЗБС)

Обсъди се въпрос 4.1 – Запориране на средства, държани от длъжници в институции за електронни пари (ЕМІ) и виртуални банки (като Revolut, Wise или Monzo)

С нарастващата популярност на институциите за електронни пари и виртуалните банки (като Revolut, Wise или Monzo) исканията за запор на активите по сметките, държани при тях, възникват все по-често. В някои държави членки прилагането на европейска заповед за запор на активи срещу тези сметки не работи ефективно на практика.

Членовете на ЕСМ са поканени да споделят своя опит с прилагането на европейски заповеди за забор (ЕЗЗ) срещу ЕМІ и виртуални банки.

Чехия, която повдигна въпроса, като обясни, че Регламентът изглежда функционира на етапа на издаване на заповедта, но че възникват сериозни трудности на етапа на изпълнение, тъй като изпълнението остава регулирано от националните системи и порталът за електронно правосъдие не предоставя достатъчно точни практически насоки.

Естония и Португалия описаха подобни проблеми с изпълнението. И двете страни подчертаха, че националните органи за прилагане могат да действат само в рамките на собствената си юрисдикция и че когато съответната институция не е регистрирана или установена на национално ниво, тя не може нито да получи информация ефективно, нито да изпълни заповедта. Естония допълнително посочи трудности с дефинициите в настоящата рамка, по-специално факта, че някои разсрочени вноски не попадат ясно в категориите, използвани в Регламента.

Германия, за разлика от това, не съобщи за отрицателна обратна връзка от практиците.

Финландия съобщи, че такива институции често се използват от длъжниците за защита на активите от изпълнение и твърди, че би било полезно на ниво ЕС да се изисква такива доставчици да спазват заповедите на органите за прилагане на държавата членка, в която предоставят услуги на клиенти.

Австрия заяви, че не е запозната с конкретни национални случаи, включващи европейски заповеди за забор срещу такива сметки, въпреки че биха могли да възникнат практически трудности при прилагането.

В обобщението си г-жа Вандекеркхове отбеляза, че дискусиата е разкрила значителен и нарастващ практически проблем, особено когато длъжниците биха могли да избегнат изпълнението, като преместят активи към виртуални доставчици. Тя освен това отбеляза опасението, че някои разсрочени вноски може да не попадат в съществуващото определение за „платежна институция“ и посочи, че този въпрос изисква сериозно внимание. Г-жа Вандекеркхове припомни, че споделените трудности изглежда са свързани с член 4(2) от Регламента за европейската заповед за забори (ЕЗЗ), който се отнася до кредитните институции, както са определени в правото на ЕС. Тя подчерта, че този въпрос изисква допълнително разглеждане, по-специално за да се избегне двустепенен подход към изпълнението на банкови сметки.

Проведе се обсъждане на въпрос 4.2 – Удължаване на срока, определен от съда съгласно член 17.3

Член 17.3 от Регламента за европейската заповед за забори позволява на съда да определи краен срок за кредитора да допълни или поправи заявлението. Той обаче не предвижда, за разлика например от член 10.1, възможността за искане на удължаване на този срок. Член 46 от Регламента за ЕЗЗ постановява, че „процедурните въпроси,

които не са специално уредени в настоящия регламент, се уреждат от правото на държавата членка“.

Членовете на ЕСМ са поканени да изразят мнението си относно допустимостта на искане за удължаване на срока, определен от съда в съответствие с член 17.3.

Г-н Гарстка представи въпроса и отбеляза, че Комисията няма допълнителни насоки на този етап.

Германия счита, че формулировката на член 17(3) при първоначален прочит звучи да е против удължаване, но също така отбеляза, че такова удължаване не е изрично изключено; от практическа гледна точка Германия счита за разумно да се избегне необходимостта от подаване на ново заявление.

Италия счита подобни искания за допустими въз основа на член 47 от Регламента за ЕЗЗ и член 154 от Италианския граждански процесуален кодекс.

Испания, Чехия, България, Португалия и Хърватия също счетоха, че удължаването може да бъде допустимо съгласно националното процесуално право или, в чешкия случай, въз основа на това, че въпросът е от компетенциите на съдията. Няколко делегации обаче подчертаха, че подобни удължавания следва да останат свързани с изключителни или обосновани обстоятелства и че изрична разпоредба в Регламента би била добре дошла.

Франция зае различно мнение. Тя посочи, че според нейното разбиране заявителят следва да предостави необходимата информация от самото начало и че ако кредиторът не допълни или поправи заявлението в рамките на крайния срок, то следва да бъде отхвърлено. Франция добави, че е регистрирала около 19 случая през 2025 г.

В обобщението си г-жа Вандекеркхове отбеляза, че преобладаващото мнение в залата е, че общите национални правила за удължаване на сроковете могат да се прилагат, дори ако това не е изрично посочено в регламента, и че това изглежда най-справедливото решение засега.

Дискусия по прилагане на Регламента за цифровизацията

Обсъди се въпрос 5.1 – Дистанционно участие в заседание по граждански и търговски дела

Член 5 (1) от Регламента за цифровизацията предвижда възможността съдът да разреши дистанционно участие на страните и техните представители в изслушване чрез видеоконферентна връзка или друга технология за дистанционна комуникация, когато една от страните или техният представител се намира в друга държава членка. Съгласно член 5 (4) процедурата за изслушвания чрез видеоконферентна връзка или друга технология за дистанционна комуникация се регулира от националното законодателство на държавата членка, която провежда изслушването.

Член 5 влезе в сила на 1 май 2025 г.

Членовете на ЕСМ се приканват да споделят своя опит с прилагането на член 5, по-специално по отношение на следното:

а) Как съдилищата проверяват дали страната или нейният представител присъства или ще присъства физически в друга държава членка и следователно не е в състояние да присъства лично на изслушването?

б) Какъв вид доказателства или документация са необходими в подкрепа на такова искане?

Г-жа Койт припомни, че член 5 се прилага от 1 май 2025 г. и поясни, че проучването за оценка на електронното правосъдие вероятно ще бъде обсъдено от работната група на Съвета през септември, а не през май.

Чехия обясни, че въпреки че цифровизацията е важна стъпка напред, тя също така създава практически трудности за съдиите, когато действителното местоположение на участваща дистанционно страна е несигурно, особено ако това лице може в действителност да се намира в трета държава.

Португалия, Италия, Германия, Полша, Нидерландия, Хърватия и Кипър описаха като цяло прагматични подходи. Португалия обясни, че при липса на възражение съдът обикновено би разрешил видеоконферентна връзка въз основа на адреса, посочен от страната. Италия отбеляза, че дистанционното участие е широко достъпно съгласно националните ѝ правила, дори при невъзможност за лично присъствие, макар и не за разпити на свидетели. Германия съобщи, че съдилищата обикновено разчитат на адреса, който вече е наличен в делото, но по-късно поясни, че този прагматичен подход не решава напълно случаи, при които е трябвало да се провери дали лицето се намира в друга държава членка, а не в трета държава. Полша посочи, че съдиите обикновено упражняват правото си на преценка въз основа на мотивирано писмено искане и проверена самоличност в началото на заседанието. Нидерландия наблегна на практическите договорености, основани на споразумение между съдията и страните. Хърватия също така наблегна на правото на преценка на съдията и практическите ползи от дистанционните заседания. Кипър обясни, че съгласно новите му правила онлайн участието е възможно, при условие че всички страни могат да се чуват едновременно и че предишната проверка на самоличността, базирана в посолството, вече не се прилага.

Испания подкрепи използването на видеоконферентна връзка, но обясни, че на практика участието все още се осъществява в съдебни помещения.

Г-жа Койт поясни, че това не е в съответствие с член 5, който е специално предназначен да позволи участие от дома, офиса, хотела или друго място извън съда, освен в случаите, попадащи в обхвата на събиране на доказателства (ТоЕ).

Франция обясни, че въпреки че правната рамка позволява класическа видеоконферентна връзка, член 5 все още не е приложен на практика, тъй като технологията, отговаряща на всички необходими условия, все още не е налична.

Белгия не коментира директно член 5, но сподели опит от рамката на ТоЕ, по-специално по въпросите на оперативната съвместимост и проверката на самоличността.

Обединеното кралство, като наблюдател, използва дискусиата, за да поиска от държавите членки да проявят по-голяма гъвкавост при исканията за доказателства съгласно Конвенцията за доказателствата от 1970 г., като същевременно призна, че те попадат извън обхвата на член 5.

В обобщението си г-жа Вандекеркхове отбеляза, че подходите на държавите членки изглеждат като цяло прагматични там, където системата е налице, докато въпросите, свързани със събирането на доказателства, остават по-строги и ще изискват отделно обсъждане.

Като следващи стъпки г-жа Вандекеркхове посочи, че Комисията ще продължи да наблюдава жалбите, свързани със задължителната медиация по силата на Европейското споразумение за миграционни спорове. Очаква се последващо обсъждане на проучването за портала за електронно правосъдие в работната група на Съвета по електронно правосъдие. Делегациите бяха насърчени да продължат да обмислят бъдещето на ЕИО в контекста на преразглеждането на Регламент „Брюксел Ia“, а обменът на мнения относно институциите за електронни пари и виртуалните банки посочи необходимостта от по-нататъшна работа по отношение на практиката на правоприлагане и приложимите правни дефиниции.

Дискусия по прилагане на Регламента за европейската заповед за заповест за заповест на банкови сметки (ЕЗЗБС)

Обсъди се въпрос 1.1 – Постигнала ли е процедурата по прилагане целите на Регламента за европейската заповед за заповести (ЕЗЗП)

Членовете на ЕСМ са поканени да обменят мнения относно това дали в техните юрисдикции процедурата по прилагане е изпълнила целите на Регламента за европейската заповед за заповести (ЕЗЗП), а именно:

- бързото изпълнение на процедурата,
- спазване на законоустановените срокове,
- ефективно използване на формулярите на портала за електронно правосъдие в различни езикови версии, и
- практическото приложение на електронните комуникационни инструменти.

Всякакви конкретни примери за срещнати пречки и приети решения биха били особено ценени.

Г-н Гарстка представи въпроса като общ обмен относно практическото прилагане.

Австрия обясни, че не разполага с централен регистър за събиране на информация за сметки и че вместо това се разпитва длъжникът, което в трансграничните случаи може

да направи процедурата по-тромава и скъпа, особено когато са необходими връчване и преводи. Австрия също така попита дали други държави членки са избрали подобен модел.

Франция повтори, че е имала много малко случаи по Регламента и посочи около 19 случая през 2023 г.; тя отчете средно време от около 12 дни за получаване на решение през 2023 г. и 15,4 дни през 2024 г.

Германия подчерта по-общо полезността на ясните разпоредби за прилагане в националното процесуално право, за да се осигури прозрачност и практически насоки.

Дискусия по въпрос 1.2 – Какво представлява „промяна на обстоятелствата“ по смисъла на член 35(2) от Регламента за европейската заповед за заповор

Г-н Гарстка накратко представи проблема и отбеляза, че свързани с него въпроси се разглеждат от Съда на Европейския съюз. Не последва съществено национално мнение и председателят посочи, че въпросът ще трябва да бъде разгледан отново на бъдещо заседание.

Дискусия по въпрос 1.3 – Ако по сметките, посочени в заповедта за заповор, няма налични средства към момента на нейното изпълнение по смисъла на член 24(6), това дава ли основание на издаващия съд да отмени заповедта служебно веднага щом получи декларацията, съдържаща тази информация, съгласно член 25?

Чехия посочи, че въпросът е бил повдигнат от специализиран съд, но че на този етап не е подготвила съществена информация и ще се върне към нея на бъдещо заседание. Не последваха допълнителни национални предложения. Г-жа Вандекеркхоу отбеляза, че ситуацията може да не се различава съществено от сравними вътрешни ситуации.

Дискусия по прилагане на Регламента за европейската заповед за плащане (ЕЗП)

Обсъждане на въпрос 2.1 – Минималните стандарти за обслужване, посочени в членове 13 до 14, все още ли изпълняват своята функция или е необходимо да бъдат преразгледани или изменени?

Г-н Гарстка обясни, че от една страна, според унгарския опит в хода на трансграничното връчване на документи между държави членки, получаващите органи в някои държави членки системно не използват метод за връчване, който е в съответствие с членове 13 и 14 от Европейската заповед за плащане, а вместо това само гарантират, че връчването се извършва в съответствие с техните национални правила. От друга страна, по отношение на промяната в унгарските правила за връчване след избухването на COVID-19, беше забелязано, че те не са непременно в съответствие с разпоредбите на Регламента за ЕЗП. Оценката на това е до голяма степен въпрос на тълкуване. Въпреки че правната литература е ясна относно разграничаването на минималните стандарти за връчване по пощата или от длъжностно лице, както е посочено в членове 13 и 14 от Регламента за ЕЗП, на практика това разграничение изглежда трудно за провеждане, понякога дори за получаващите органи.

Следователно би било полезно да се оцени дали:

- Степента, до която правилата за връчване в на отделните държави членки са се развили през последните години (напр. към безконтактно връчване в контекста на епидемията от COVID-19);
- Дали следва да се запазят минималните стандарти за връчване, дали следва да се определят специфични изисквания за връчване или дали следва да се направи позоваване на Регламент (ЕС) 2020/1784 относно връчването на документи;
- Ако настоящите минимални стандарти за връчване трябва да се запазят, необходимо ли е да се изясни формулировката на всяка точка, за да се изясни коя точка обхваща връчването по пощата и кое длъжностно лице.

В светлината на гореизложеното, членовете на ЕСМ са поканени да обсъдят следните въпроси:

- Трябва ли настоящите разпоредби относно минималните изисквания за връчване на документи да останат такива, каквито са посочени в членове 13-14, или Регламентът за европейската заповед за плащане трябва да се позовава само на Регламент (ЕС) 2020/1784 относно връчването на документи?
- Ако настоящата система от минимални изисквания, установени в членове 13-14, бъде запазена, следва ли формулировката на тези членове да бъде прецизирана, за да стане ясно коя точка се отнася до пощенско връчване и коя се отнася до връчване от длъжностно лице (а не от пощальон)?

Членовете на ЕСМ бяха поканени да обсъдят дали минималните стандарти за връчване, посочени в членове 13 и 14 от Регламента за европейска заповед за изпълнение (ЕЗП), все още изпълняват своята функция или следва да бъдат преразгледани, изменени или заменени с позоваване на Регламента за връчване на документи.

Г-жа Койт посочи, че член 13 вече е изменен от Регламента за цифровизацията и че препратките към членове 19 и 19а от Регламента за връчване на документи са били добавени в член 13(2), приложим от 1 май 2025 г.

Обединеното кралство, като наблюдател, предостави исторически контекст за причините, поради които правилата първоначално са били формулирани по този начин.

Полша обясни, че пощенското връчване остава общото правило, докато електронното връчване се разширява и ще стане задължително за определени молби, подадени от представлявани страни. Полша също така подчерта значението на правилното връчване на първата молба или съдебен документ и се позова на своята система за връчване чрез съдебен изпълнител, когато пощенското връчване не е успешно.

Г-жа Вандекеркхоу заключи, че този въпрос заслужава по-задълбочено обсъждане и следва да бъде върнат на бъдещо заседание.

Поради липса на време, останалите точки в дискуссионния документ с допълнителните въпроси не бяха разгледани:

Заклучителна реч

Г-жа Теано Христодулу Мавромустаки, прокурор на Република Кипър, благодари на участниците за посещението им в Кипър. Тя благодари на Комисията за доверието и заяви, че дискусиите през двата дни са били особено ценни.

Тя благодари и на участниците за споделената информация относно работата на различните мрежи и за бъдещите срещи, както и за работата им извън пленарните заседания. По отношение на цифровизацията, тя отбеляза, че все повече държави членки напредват с прилагането ѝ и благодари на Полша, Ирландия и Кипър за споделената от тях информация. Тя също така подчерта стойността на по-тесното сътрудничество между Европейската съдебна мрежа и ECC-Net. По същество на срещата тя отбеляза по-специално дискусиите относно задължителната медиация и обмена на мнения относно ЕЗП и виртуалните банки, които според нея заслужават допълнително обсъждане на бъдещи срещи. След това тя благодари на Комисията, колегите и преводачите.

Впоследствие г-жа Вандекеркхове закри пленарната сесия, като благодари на преводачите и колегите от Комисията, участвали в организацията на срещата.

Изготвили:

Вергиния Мичева, съдия СГС

Борис Динев съдия ВОС

и двамата членове на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела